

*Gérald Lacroix bíboros,
québec-i (Kanada) érsek katekézise*

EUCCHARISZTIA:

A BÉKE ÉS A KIENGESZTELŐDÉS KIMERÍTHETETLEN FORRÁSA

Krisztusban kedves testvéreim, a béke legyen veletek!

Engedjétek meg, hogy elmondjam, mekkora örömmel is tölt el, hogy itt lehetek ma veletek, és hogy megoszthatom veletek ezt a csodálatos elmélkedést és imádságot. Hatalmas áldás az, hogy végre együtt lehetünk, és együtt ünnepelhetjük meg itt Budapesten a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust, amelyre oly régóta vártunk.

Azért gyűltünk ma itt össze, hogy elmélyítsük Krisztusba vetett hitünket, és hogy megízleljük a kegyelmét azáltal, hogy egyesülünk vele az Eucharisziában. Jézus maga az Eucharisztia egyetlen és valódi lényege. Helyénvalóbb tehát azt kérdezni, hogy „Ki az Eucharisztia?”, mintsem azt, hogy „Mi az Eucharisztia?” Érdemes eltöprengeni azon, hogy bizony képes tanítani minket, valamint a béke és a megbékélés forrásaként is jelen van az életünkben.

Épp ezért azt javaslom, hogy helyezzük Jézust elmélkedésünk középpontjába, mivel azt is mondhatjuk, hogy „Krisztus maga az Eucharisztia”. Így tehát Krisztusban egymás testvérei vagyunk – mint ahogy azt Szent Pál is tanítja a galatáknak: *Nincs többé zsidó vagy görög, rabszolga vagy szabad, férfi vagy nő, mert mindannyian eggyé lettetek Krisztus Jézusban* (Gal 3,28).

Amikor az Eucharisziáról beszélünk, gyakran említjük meg a kegyelmet, amelyben általa részesülünk, mivel az Eucharisztia olyan, mint a föld mélyéről feltörő víz, amely tiszta, szabad és csillapítja a szomjunkt. Milyen csodálatos hasonlat, amikor az Eucharisztia által számunkra jutott kegyelmeket egyfajta forrásként írjuk le. Jézus a saját Testét és Vérét adja nekünk életet adó eledelként, mivel ez az ő isteni szívének

mélyéről, valamint az Atyaisten végtelen és megbocsájtó szeretetéből ered. Az Eucharisztia kimeríthetetlen, végtelen, örökkévaló és ingyen járulhat hozzá mindenki, aki a békét éhezi és szomjazza. Természetéből fakadóan az Eucharisztia a béke szentsége. Ez az az alapvető igazság, amelyre XVI. Benedek pápa is emlékeztetett minket.¹ A Krisztussal való találkozás az Eucharisziában a béke forrása, ugyanis lehetővé teszi számunkra, hogy *megtanuljuk az Eucharisziát a béke nagy iskolájaként megélni.*² A Krisztussal való közösségünk – az Ő szavaival élve az eucharisztikus kenyérben – feléleszti bennünk a szeretetet, amely ahhoz szükséges, hogy elsimítsuk a köztünk és testvéreink között húzóódó ellentéteket. Emellett megadja nekünk az erőt is ahhoz, hogy véghez vigyük küldetésünket, és a béke hírnökei legyünk a világban.

Szeretnék rámutatni egy nagyon érdekes dologra is, méghozzá arra, hogy Budapest városa, ahol most összegyűltünk az Eucharisztikus Kongresszus alkalmából, valószínűleg az egyetlen olyan főváros a világon, amelynek utcái alatt barlangok rejtőznek; méghozzá olyan barlangok, amelyeket források vájtak ki. Imádkozzunk hát, hogy életünk útjait azon élő víz forrásai táplálják – „*minden forrásom belőled fakad*”,³ ahogy a zsoltár szerzője írja –, amely értelmet ad, kegyelmet, békét és megbékélést hoz számunka. Kívánom, hogy csordultig töltődve, és azzal a buzgalommal hagyjuk majd el Budapestet, hogy elvigyük a világnak annak a tudásnak az örömét, hogy igenis lehetséges békében élni, hogy a béke minden jóakarátú embernek megadatik, és hogy minden olyan tettek megpillanthatjuk a megvalósulását, amikor a kiengesztelődés útját választjuk. Más szóval, ha egy keresztény csupán egyfajta látványosságként tekint az Eucharisziára, mintsem a szeretet megélésére való felhívásként, akkor Krisztus húsvéti misztériuma nem fog eljutni a tágabb világ közösségéhez. A Jézus által felajánlott drága békét nagylelkűen kell osztogatni.

„*Békesség nektek!*”⁴ Ezekkel a szavakkal szól Jézus a feltámadása után. Ma pedig a püspökök szólnak így minden egyes szentmise elején. Azt javaslom, hogy próbáljuk felidézni azt a helyzetet, amikor először elhangoztak ezek a szavak, próbáljunk belegondolni, milyen hatással lehetnek az apostolokra, és hogy most mire hívnak minket.

Nem sokkal azután, hogy elhagyja a sírboltot, Jézus megjelenik a tanítványoknak, akik titokban, zárt ajtók mögött gyűlnek össze. Ezzel a vég-

telenül kedves köszöntéssel, megérezve azt, hogy milyen érzelmeket válthat ki a tanítványokból hirtelen megjelenése, Jézus gyengéden békeséget ajánl nekik. Felismervén a hangját, a tanítványok hátrahagyják bánatukat és csüggedtségüket. Újra feléled az az örömteli lelkesedés, amelyet Mesterük első hívásakor tapasztaltak meg, amikor Jézus egy új korszak kezdetének hírért hozta el nekik, és ők mindent hátrahagyva követték Őt. A feltámadását követő új napon királyságának kapuiról lehulltak a lakatok. Jézus már a megdicsőült testében jelenik meg, és megmutatja nekik a kezén és oldalán lévő sebeket, hogy bebizonyítsa, nem egy szellem és nem is a szemük csalja meg a tanítványokat. Az a tapasztalás, hogy minden kétséget kizáróan megbizonyosodjanak róla, hogy egy húsból és csontból való testet tapintanak, Tamásnak adatik meg. Ennek köszönhetően oszlik szerte az ő hitetlensége. Jézus nagylelkűen elfogadja Tamás kérését, ugyanis végül ez vezet ahhoz, hogy Tamás megvallja a hitét. Ez az egyik legfontosabb dolog számunkra, amikor magunkhoz vesszük az Eucharisziát, Krisztus élő testét!

A félelem miatt, valamint a külső politikai és vallási hatalomtól érkező fenyegetések közepette a tanítványok zárt ajtók mögött gyűltek össze. Amikor azonban a Föltámadott által hozott béke áttöri a félelem által emelt gátat, egy örömteli biztonságérzet önti el tanítványokat. A béke lép a Mesterük elvesztése miatt érzett üresség helyébe, és az élő jelenléte által okozott vigasztalás öröme tölti el a tanítványok szívét. A béke újra feleleveníti azoknak a szeretetet, együttérzést, kegyelmet és gyógyulást hozó szavaknak az emlékét, amelyekkel Jézus a tanítványokat és azt a számtalan embert megszólította, akikkel a városokat járva találkoztak. Az Úr békéje a Szentlélek tüzével lángra lobbantja az apostolok lelkét, hogy a kegyelem melegét hirdetve járják a világot. Ők a sajt szemükkel látták az Urat, hallották hangját. Megérintették, együtt ettek vele, és hitük immár megingathatatlan. Szent János ezt írja levelében: *„Amit láttunk és hallottunk, azt nektek is hirdetjük, hogy ti is közösségben legyetek velünk. Mi ugyanis az Atyával és az ő Fiával, Jézus Krisztussal vagyunk közösségben.”*⁵

Egy rövid pillantást vetve Jézus életére, megérthetjük, hogy milyen alaposan is ismerte minden egyes ember legbelsőbb vágyait és szükségleteit. A földi élete arról szólt, hogy megérintette, meghallgatta, táplálta, meggyógyította és megvigasztalta azokat, akikkel találkozott. Együtt

evett velük, a barátjukká vált, meggyászolta a halottakat és az árulásokat. Tudta, hogy nekünk, embereknek – akik saját érzékeink, valamint szellemi és érzelmi képességeink segítségével fogjuk fel a körülöttünk lévő valóságot – mennyire létfontosságúak a ragaszkodást, a közelséget és hűséget kifejező gesztusok.

Miért is olyan meglepő tehát, hogy az életünkben oly nagyra értékelt és szeretett dolgokhoz közelálló gyengéd jeleket, tehát a testvéreinkkel közösségben elfogyasztott kenyeret és bort választotta, hogy kinyilvánítsa számunkra az Eucharisziában való örök jelenlétét? Az Egyház pedig hálásan sajátjának fogadta ezt az ajándékot, amely egy új szövetséget pecsétel meg, ahogy azt a negyedik Eucharisztikus ima oly szépen kifejezi: *Hogy pedig üdvözítő akarodat teljesítse, halálra adta önmagát, majd feltámadásával legyőzte a halált, és újjáteremtette az életet.*

Utópisztikusnak, de mondhatnánk, hogy nagyon is helyénvalónak tűnhet a békéről és a kiengesztelődésről beszélni egy olyan időszakban, amikor az eddig magukat elválaszthatatlannak valló társadalmak és közösségek feldarabolódását éljük meg. Sokáig ezeket a közösségeket az egység és a kohézió megingathatatlan mintaképeinek tekintettük. Ha csak egy pillantást is vetünk a bolygónkra és a körülöttünk lévő világra, máris kételyek merülhetnek fel bennünk azzal kapcsolatban, hogy vajon megvalósítható-e egy ilyen nagyratörő cél.

Hogyan lehet béke egy folyton forrongó világban?

Úgy gondolom, nem kíván hosszás extrapolációt, hogy meggyőzzelek titeket arról, hogy a világ jelenlegi helyzete minden, csak nem egyszerű. Sok fronton vagyunk szemtanúi küzdelmeknek, igazságtalanságoknak, emberek erőszakos kitelepítésének, menekültválságnak, korrupciónak és háborúknak. Nem az a célom, hogy egy olyan sötét képek fessek a jelenlegi helyzetről, amelyben a béke megteremtése és a megbékélés utópisztikusnak tűnhet. Sőt, szeretnék rámutatni arra, hogy a kételyeken túl sokan vannak, akik azon fáradoznak, hogy megvalósulhasson a béke és a kiengesztelődés. Egy olyan törekvést hajszolnak, amely rendkívül mélyen gyökerezik az emberi szívben és elmében. Martin Luther King Jr. volt az egyik olyan modern kori próféta, aki hitt abban, hogy ez a törekvés megvalósítható. Ő az életével fizetett azon álmáért, hogy a faji egyenjogúság és a hazájában élő összes ember jogának tiszteletben tartása valósággá válhasson. Híres beszédében, melynek központi monda-

nivalóját a „*Van egy álmom*” idézettel foglalhatnánk össze legjobban, a polgárok közti egyetemes igazság és egyenlőség megteremtését szorgalmazta egy olyan társadalomban, amelyet botrányos módon szétszakított a faji elkülönítés.

Az Eucharisztia által kínált béke nem a konfliktus hiányát jelenti, hanem egy olyan aktív folyamatot, amely az egyének, a családok és a közösségek közti békét és kiengesztelődést segíti elő.

Az Eucharisztia által hihetünk abban, hogy a béke megteremtésére való törekvés nem olyan abszurd gondolat, mint amilyennek tűnik. A béke olyan hírnökeinek kiáltásait, mint Martin Luther King, Madeleine Delbrél és sokan mások, korunk egyik legkiemelkedőbb prófétája, Szent VI. Pál pápa is ajkára vette, aki a világ nemzeteit tömörítő ENSZ képviselői közgyűlésén a következő szavakkal szólt a jelenlevőkhöz: *Az emberiségnek véget kell vetnie a háborúskodásnak, máskülönben a háborúskodás vet véget az emberiségnek (...) Soha többet háborút, soha többet háborút!*⁶

Krisztus feltámadása – amely a megváltás ígéréteinek beteljesüléséről tesz tanúbizonyságot –, valamint a Szentlélek pünkösdi kiáradása által az Úr lett az az *élő kő, amelyet az emberek ugyan elvetettek, amely azonban Isten előtt „kiválasztott és megbecsült”*.⁷ A valaha élt összes keresztény életét lelkesítő ihlet közvetlenül Jézus Krisztus személyéből ered. Az a spirituális építmény, amelyben mi az *élő kövek* vagyunk⁸ azon az ígéreten alapszik, hogy *íme, én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig*.⁹

Nem csupán utópia egy olyan jobb világ, amelyben megvalósul a béke, valamint az egyéneket és a nemzeteket elválasztó különbségek elsimítása. Krisztus valósággá formálta ezt az álmot azáltal, hogy folytatta a megváltásnak szentelt küldetését az Eucharishtiában, a béke és a kiengesztelődés szentségében.

*A „béke ezen szentsége” Isten békéjét adja az Egyháznak, amely cserébe minden keresztény embert arra hív, hogy ezen béke megtestesítőivé váljanak a jócselekedetek és az igazságos tettek által. Ezáltal láthatjuk meg a közösségekre gyakorolt társadalmi és missziós hatásokat az Eucharisztia asztala körül ülve.*¹⁰

Gyakran kezdem a homíliáimat, leveleimet, és egyéb felszólalásaimat a feltámadott Jézus Urunk csodálatos üdvözlésével: „*Békesség nektek!*” Ezeket a szavakat nemcsak a püspökök használhatják, hanem min-

denki, aki szeretné másokkal megosztani őket. Ezek a szavak emlékeztetnek minket arra, hogy a küldetésünk nem csupán az, hogy imádkozzunk a békéért, hanem hogy mi magunk is a béke aktív eszközeivé váljunk. Az Eucharisztia a béke egy olyan forrása, amely ráterel minket erre az útra.

Minden egyes alkalommal, amikor bemutatom az Eucharisziát, csodálattal tölt el, hogy mennyiféleképpen tudunk jelen lenni a szertartásban – van, hogy nagyon személyes módon, csendes imádságban, máskor pedig végtelenül kifejezően az éneklésben, a válaszáadásban vagy épp mozdulatokkal, gesztusokkal.

Észrevettétek már, hogy például a kezeinkkel is milyen aktívan veszünk részt az Eucharisztia megünneplésében? Először is egyik kezünkkel a kereszt jelét rajzoljuk magunkra: *Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.* Majd a bűnbánat során kezünkkel a mellkasunkat verve esedezünk az Úr kegyelméért, nyilvánosan is elismerve, hogy bűnösök vagyunk: *Gyónom a mindenható Istennek és nektek, testvéreim, hogy sokszor és sokat vétkeztem gondolattal, szóval, cselekedettel és mulasztással: én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem...*

Majd, ahogy folytatódik a mise, valami csodálatos dolog történik: Isten igéjének ereje és az Eucharisztia ajándéka lehetővé teszi számunkra, hogy Istenhez forduljunk és felismerjük benne nem csupán a Teremtőnket, az Örökkévaló Istent, hanem az Atyánkat is. Majd azután, hogy korábban magunkra rajzoltunk velük, kezeinket kinyitva és Isten felé az égnek emelve a körülöttünk levőkkel együtt imádkozunk: *Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved...*

Látjátok, hogy az Eucharisztia tanító ereje miként nyitja meg lassacskán életünket és egész lényünket Isten előtt? És itt még nincs vége a szertartásnak. Van még három fontos mozzanat a mise vége előtt. Miután elimádkozzuk a *Miatyánkot* és még mielőtt szentáldozáshoz járulnánk, arra kapunk meghívást, hogy a hozzánk közel állókkal megosszuk Isten békéjét. És ez egy nagyon fontos, sőt, azt mondanám sarkalatos pillanat. A hitünk Istennel egységben történő megélése az egészséges keresztény élet alapja. Az azonban, hogy megtanuljunk a fivéreinkkel és nővéreinkkel egységben élni, egyrészt elkerülhetetlen, elengedhetetlen, és valljuk meg, elég nagy kihívás is! Az Eucharisziában való részvételnek nem csupán az Úrral való találkozás, a Vele való együttlét a célja, hanem az is, hogy

megtanuljuk szeretni egymást, és megnyílni mások felé. Enélkül nem lehetünk igazi keresztények.

Tudom, vannak, akik számára untató, amikor a pap arra hívja őket, hogy köszöntsék egymást a béke jelével: *Jajj ne, már megint. Miért nem lehet egymagamban Istennel? Nekem ez így tökéletesen elég! Engem ne zavarjanak meg ezzel a „szociális figyelemeltereléssel”*. Hallottátok már ezt valakitől?

Ne felejtjük azonban el, hogy pár pillanattal ezután már indulunk is az oltárhoz, hogy magunkhoz vegyünk Krisztus testét. Épp ezért a körülöttünk levők is Isten testének részét képezik. Mindannyian Isten családjához tartozunk, mindannyian egymás fivérei és nővérei vagyunk Isten családjában. Amikor a béke jelével köszöntjük egymást, az nemcsak arra emlékeztet és ad lehetőséget, hogy felkészüljünk a szentáldozásra, Jézus Urunk magunkhoz vételére, hanem hogy a testvéreinkkel is mélyebb közösséget éljünk meg. Jézus közösséget, egységet, együttlétet hoz az életünkbe.

Így hát először azért nyújtjuk a kezünket, hogy Krisztus békéjét megosszuk másokkal, majd pedig azért, hogy magunkhoz vegyünk Krisztus Testét és Véréit. Mily csodálatos is ez! Rendkívül lényeges.

Óáltala, Óvele és Óbenne békére és kiengesztelődésre lelünk. Krisztus nemcsak a szívünket újítja meg és tölti el békével, hanem a szeretetre és a megbékélésre való képességünket is megújítja, és erőt ad ahhoz, hogy az Ő tanítványaiként folytassuk életünk útját.

Majd ezután jön a végső áldás, és elbocsájtás, amikor még egyszer Istenhez fordulunk a segítségéért, a közbenjárásáért és kegyelmének ígéretéért, hogy az evangélium szerint élhessünk és bőséges termést hozzon az életünk. Megkapjuk Isten áldását, hogy mi is áldást hozhassunk a világba, miközben elmerülünk a létezés összes formájában. A liturgia azonban ezzel még nem ér véget. Az egybegyűlteket azzal a küldetéssel bocsájtják útjukra, hogy elvigyék az Eucharisztia gyümölcseit a világba. A püspök, a pap, a diakónus a következő három mondat valamelyikével küldi útra a híveket: *Menjetek és hirdessétek az evangéliumot! Menjetek békével és dicsőítsétek meg Istent életetekkel!* vagy *Menjetek békével!*

Miután az Úr az Ő békéjével táplál minket, azzal bocsájt el, hogy legyünk a béke eszközei. Ilyen az Eucharisztia, a béke és a kiengesztelődés kimeríthetetlen forrása. „*Minden forrásom belőled fakad.*”¹¹

Testvéreim, az Eucharisztia felkészít minket a ránk ruházott küldetés-re. Benne, az Eucharisziában jelen levő Jézusban, és Jézusban, aki maga az Eucharisztia, az élet forrásából, a bőséges élet forrásából ihatunk.

Kilenc évig szolgáltam misszionáriusként Kolumbiában, Dél-Amerikában, és számos áldás érte az életemet ezen időszak alatt. Emellett a Kolumbiában töltött idő a valódi megpróbáltatások és gyötrelmek időszaka is volt: egy csodálatos emberek lakta gyönyörű ország, amelyet egy jelenleg is tartó belső viszály, valamint drogháborúk, igazságtalanság és borzalmas erőszak sújt. Egy olyan plébánia lelkészeként szolgáltam az Andokban, amelyhez sok kis falu tartozott – ez a Popayáni Főegyház-megye egy olyan távol eső régiójában található, ahol az erőszak állan-dóan jelen volt.

A szolgálatom első pár évében sokszor éreztem úgy, hogy nem tudok megbirkózni ezzel a helyzettel, és azon töprengtem, hogy miként lehet ennyi stressz és feszültség közepette élni. A lelkészi szolgálatom első évében a legnagyobb, 1700 lelket számláló faluban az egyházközösség 35 tagját gyilkolták meg. Finoman szólva is hatalmas kihívás volt az ottani szolgálat. A napi szentmisék bemutatásakor tudtam rálelni arra a belső békére és erőre, amely segített tovább szolgálni és szeretni a rám bízott híveket. A hívekkel való imádságban, abban, hogy közösen hallgattuk Isten szavát, valamint az Oltáriszentség magunkhoz vételében tudtunk nap mint nap megújulni; ez adott erőt és bátorságot ahhoz, hogy folytassuk az utunkat. Ha nekem és a közösségnek nem lett volna kapcsolatunk Jézussal, nem éltük volna túl ezt az időszakot; én valószínűleg feladtam és elfutottam volna. Emlékszem, sokszor volt, hogy nem tudtam, miként folytassam a papi szolgálatot, gondterhelten és erőtlenül vettem magam-hoz az Eucharisziát; utána azonban mindig megújulva, erőből duzzadva tettem a dolgom – olyan erőből, amelyet csakis az Úr adhat. Minden for-rásunk belőle fakad! Krisztus köztünk való jelenlétére támaszkodunk az evangélium megélésében, az arról való tanúságtételben, valamint az éle-tünk során tapasztalt kihívások leküzdésében is.

Számos különféle módon fejezhetjük ki Isten békéjét, ugyanis sok ember van, aki szomjazva várja, hogy ez az örömhír betöltse az életét. Jézus Lelke nem egy szélvihar zajával zúdul ránk, hanem csendben tölti el a szívünket, és szinte észrevétlenül hívja meg magát az életünkbe. Életünk történetének kibontakozása során számos olyan pillanatban is-

merhetjük fel jelenlétét, amikor csendben játszott nélkülözhetetlen szerepet. Neki köszönhetően találkoztunk inspiráló emberekkel az utunk során; oldottunk meg komoly problémákat; értékeltük újra életünk prioritásait; fedeztünk fel olyan új utakat, amelyek még több örömet és szeretetet hoztak életünkbe; és szintén neki köszönhetően lépett békesség a szorongásaink helyébe. Ebben nyilvánul meg a Szentlélek láthatatlan, s egyszerűsre hozható munkája az életünkben.

A legnagyobb elismerés, amelyet jelenléte melegségeért és soha nem szűnő támogatásáért cserébe az Eucharisziában jelenlevő Krisztusnak ajándékozhatunk, ha engedjük, hogy Ő vezessen minket életünk azon területein, ahol várjuk és szükségünk van a békéjére – legyen ez akár a személyes életterünk, akár az ismeretségünk periferiája. Amikor békét ajánl az apostoloknak, Jézus hozzáteszi: *Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.*¹² Épp ezért tudunk a béke szavaival szólni, és ezért vagyunk képesek állandóan az Ő békéjével és békéjében cselekedni.

És sokféleképp tehetjük ezt meg. Csak pár példát fogok említeni, mert biztosan ti is számtalan más példát tudnátok találni.

Mindazoknak, akik azt mondják, Isten *hallgatag*... Az Eucharisziában jelenlevő Krisztus erejéből felajánlom a hangom, hogy a szeretet szavával szóljak a gyermekekhez és a bántalmazottakhoz, a szeretetotthonokban levő idősekhez, az általam meglátogatott magányos rabokhoz, valamint mindazokhoz, akiket bántó és igazságtalan szavakkal sebeztek meg; a vigasztalás szavait osztom meg velük.

Mindazoknak, akik azt mondják, Isten *vak*... Az Eucharisziában jelenlevő Krisztus kegyelméből felajánlom szemeim világát, hogy rávilágítsak a teremtett világ csodáira, és hogy egymás kölcsönös megsegítésében és az emberek nagylelkű cselekedeteiben mindannyian megcsodálhassuk az Ő jóságát.

Mindazoknak, akik azt mondják, Isten *süket*... Az Eucharisziában jelenlevő Krisztus bölcsessége által felajánlom nektek a füleim, hogy mindenki hallhassa az Ő hangjának gyengédségét, valamint a béke és a boldogság ígéretét, amelyet Ő felajánl nekünk itt a földön és az örök életben.

Mindazoknak, akik azt mondják, Isten *halott*... Az Eucharisziában jelenlevő Krisztustól kapott hit által minden cselekedetemmel az Ő élő jelenlétéről tanúskodom a szenvedők és a hozzá oly közel álló szegények előtt.

Mindazoknak, akik azt mondják, *Istenben hinni ódivatú...* Az Eucharisziában jelenlevő Krisztus hatalmából felajánlom nektek a hitemet – lehető legmegvilágosultabb valójában –, hogy megtapasztalhattátok milyen mély értelmet ad Ő az életemnek.

Mindazoknak, akik azt mondják, Isten *kegyetlen...* Megszaporítom életekben a gyengéd gesztusokat, a meghallgatást és az együttérzést, hogy felfedjem előttek: a látszaton túl az Eucharisziában jelenlevő Krisztusban *amikor erőtlenség vagyok, akkor vagyok erős.*¹³

Mindazoknak, akik azt mondják, Isten *nem tartja meg az ígéreteit...* Hű maradok minden vállalásomhoz – legyen az személyes vagy a társadalomnak tett –, hogy tanúsítsam nektek, az Eucharisziában jelenlevő Krisztus békéjének szavait követve igenis elérhető az életben a béke és a kiengesztelődés.

Mindazoknak, akik azt mondják, Isten *nincs jelen...* Az Eucharisziában jelenlevő Krisztus melegsége által kitárom szívemet, és ha tehetem otthonom ajtaját a háborúk és a természeti katasztrófák borzalmai elől menekülők előtt. Nem leszek többé előítélettel azon faji, társadalmi, szexuális és politikai különbségek tekintetében, amelyek megmérgezik az életemet, és meggátolják a Teremtő által létrehozott sokszínűség szeretetét.

Krisztus ígéje az Eucharisziában az a kenyér, amely erőt ad az „örök élet” felé vezető hosszú földi utunkon.

A pandémia számtalan embert és közösséget fosztott meg hónapokra az eucharisztikus kenyér magukhoz vételétől, és az imádati helyeken megvalósuló közösségek testvériségétől. Ezt az Eucharisztikus böjtöt azok sínylették meg leginkább, akik korábban még sohasem tapasztaltak hasonlót, és nem látták előre, hogy meddig húzódhat ez az időszak. A bánatos lelkek talán Mózesnek a vándorló néphez intézett tanácsait idézhetnék volna fel ebben a helyzetben: „*Megalázott és hagyta, hogy éhezzen (...), hogy megtudd: nemcsak kenyérral él az ember, sokkal inkább azzal él az ember, ami az Úr szájából jön.*”¹⁴ A legtöbb országban azonban nem volt ilyen reményvesztett a helyzet. Például a Québec-i Főegyházmegyében sem, ahol a világjárvány segített megérteni számunkra a Szentlélek rendületlen jelenlétét és elsöprő erejét.

Igen, testvéreim, Isten szava még ezen megpróbáltatások idején is bátorító erővel zeng a világban. A feltámadott Krisztus Lelke szüntelenül

bennünk lakozik, és folyamatosan velünk, általunk és bennünk cselekszik. Kegyelemével táplál minket, miközben vezeti lépteinket, és új utakat javasol népének az Egyházba való összegyűjtésére. Támogat minket, amikor meglátjuk a jelenlétét a szegényekben, a szűkölködőkben és az elszigetelten élő emberekben.

Megvilágosít minket, hogy a találékonyság adományait felhasználva hirdethessük igéjét a különböző médiafelületeken, hogy szavai otthonra találjanak a világ életében, és hogy táplálják a hívők közösségeinek elmékedését, imádságát és dicséretét.

Amikor a keresztények azért gyűlnek össze – bármilyen formában is tegyék –, hogy hirdessék az Isten Szavát, és hogy megosszák egymással az Élet Kenyerét, amely élteti őket, olyankor ajtót nyitnak arra a világra, amelyet evangelizálni és szolgálni hivatottak. Méghozzá azért, mert a Krisztussal való egyesülés az Eucharisziában egy még nagyobb elköteleződés felé nyit utat az életünkben és a közösségeinkben: hogy aktív részt vállaljunk egy jobb világ felépítésében. Büszkén és hálával tekintünk Krisztus állhatatosságára abban, hogy megvalósítsa tevékeny jelenlétének csodáját – Szent Pál szavaival élve: *Ezzel tehát dicsekedhetem Jézus Krisztusban Isten előtt.*¹⁵

Isten nekünk adta az Eucharisztia szentségét, hogy erőt és bátorságot meríthessünk belőle életünk útján. Amikor a kenyér és a bor Jézus emlékezetére történő megszentelésében megünnepeljük azt, hogy együtt vagyunk, halálát és feltámadását hirdetjük, amíg újra el nem jön közénk. E szent eledel által táplálva, valamint a Szentlélek által vezérelve küld minket Isten minden testvérünkhöz, bármerre is éljenek ezen a földön. Akár a közöny vagy az elkeseredettség sivatagában; a boldogságuk és jócselekedeteik oázisában; vagy épp zsúfolt városokban vagy aprócska falvakban; bárhol is leljünk olyan emberre, akinek szívében ott lakozik Jézus, mindannyiunk feladata, hogy enni adjunk nekik, ha olyan ételre éheznek, amely könnyít a test szenvedésén és megvigasztalja a lelket.

Miképpen mi is megbocsájtunk az ellenünk vétkezőknek

Az Eucharisztia nemcsak az Isten és az emberiség közti kiengesztelődést szimbolizálja, hanem horizontális síkon, ember és ember közti kiengesztel-

telődést is jelent. Az eucharisztikus asztal köré gyűlve gazdag és szegény, fiatal és idős, egészséges és beteg, hatalmas és gyenge egyaránt táplálékra lel és átlényegül Krisztus Teste és Vére által. A kiengesztelődés azáltal történik meg, hogy Krisztus asztala köré gyűlünk.

Ugyanis, amikor azért imádkozunk Atyánkhoz, hogy bocsássa meg vétkeinket, épp úgy, ahogy, mi is megbocsájtunk az ellenünk vétkezőknek, azon akaratomkat nyilvánítjuk ki, hogy követjük Krisztust a megbéklés felé vezető úton. Az Élet Kenyerében való osztozás Krisztus küldetésében való osztozást is jelent, mivel *Ha valaki első akar lenni, legyen a legutolsó, mindenkinek a szolgája*.¹⁶ Krisztus békéje és parancsa, hogy engesztelődjünk ki egymással, kéz a kézben járnak és egységet alkotnak az Úr igéjében. Az Eucharisztia nem teljesezhet be azon kiengesztelődés nélkül, amely az Úr békéjének tevékeny jelenlétét biztosítja.

Érdemes rámutatni arra, hogy János az egyetlen a négy evangélista közül, aki nem írja le az Eucharisztia létrehozásáról szóló beszámolót. Ehelyett elmeséli, hogy a tanítványokkal elköltött utolsó vacsorán az Úr egy nagyon szokatlan gesztust tett: felállt az asztaltól, kötényt vett, és mintha a szolgájuk lett volna, elkezdte megmosni tanítványai lábát. Tiltakozásuk, különösképp Péter meglepő reakciója ellenére Jézus nem tágít, és elmagyarázza az apostoloknak a gesztus jelentőségét. A Testében és Vérében való részesülés az utolsó vacsorán egyet jelent a személyével és a küldetésével való teljes azonosulással. *Példát adtam, hogy amit én tettem, ti is tegyétek meg*.¹⁷

Épp ezért Krisztus a szolgálat, a teljes önátadás, a jótékonyág és a mindenkire kiáradó irgalom mestere és vitathatatlan mintaképe. Ferenc pápa arra emlékeztet minket, hogy a *felebaráti szeretet cselekedetei a lélek belső kegyelmének legtökéletesebb megnyilvánulásai*.¹⁸

*Minden cselekedetünk azáltal nyer értelmet, akik vagyunk
(Szent II. János Pál)*

Ezen értékek, tehát a béke és a kiengesztelődés tükrében mérhetjük fel igazán, meddig jutottunk az úton, amelyre hivatottak vagyunk – az Eucharisziában való részvétel lehet utunk fénypontja, valódi csúcsa, ahol találkozzunk Krisztussal az ő akaratának megfelelően, melyben arra hív

minket, hogy békében és a kiengesztelődés jegyében éljünk másokkal. Tekintetünket Jézus Krisztusra szegezve és a Szentlélek kegyelméből, meghívást kaptunk, hogy gondoskodjunk arról, hogy Isten békéje gazdagon virágozzon életünkben és a világban egyaránt.

Zárógondolatként pedig hadd idézzem Pedro Arrupe atya – korábbi jezsuita rendfőnök, valamint a béke- és igazságszolgáltatási kezdeményezések nagy bajnoka – gondolatait, amelyeknél nem is szemléltethetném illőbb szavakkal azon elgondolásunkat, miszerint az Eucharisztia a béke és a kiengesztelődés kimeríthetetlen forrása: *Az Eucharisziában... nemcsak Krisztust, a Test fejét, hanem [a Test] minden egyes tagját is magunkhoz vesszük... Ha a Testben bárhol is fájdalom lakozik, ha bárhol szükségét szenvednek vagy elnyomásban élnek a tagjai, mivel mi is ugyanabban a Testben részesültünk és ugyanúgy részei is vagyunk, ott nekünk közvetlenül kell beavatkoznunk. Nem részesülhetünk megfelelően az Élet Kenyerében, ha a kenyerünket nem osztjuk meg a szükségét szenvedőkkel.*¹⁹

Isten nekünk adta az Eucharisztia nagy ajándékát, hogy erőt és bátorságot meríthessünk belőle életünk útján. Amikor a kenyér és a bor Jézus emlékezetére történő megszentelésében megünnepeljük azt, hogy együtt vagyunk, halálát és feltámadását hirdetjük, amíg újra el nem jön közénk. Akkor majd énekelhetjük az olyan himnuszokat, mint amelyet például egyházmegyém egyik lelkipásztora, Robert Lebel atya szerzett a 2008 júniusában Québec-ben megrendezett Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra. Arra hívlak benneteket, hogy osszátok meg másokkal is ezeket a vigasztaló és örömteli szavakat, amelyek az Eucharisztia szépségét és nagyságát hirdetik. Mindazonáltal, ezek a sorok egyfajta kihívást is továbbítanak felénk, hiszen azt a küldetést kapjuk, hogy az egész világban hirdessük Isten békéjének és kiengesztelődésének ajándékát! Ferenc pápa pedig erre kér minket: *...odakinn éhező sokaság van, és Jézus állandóan ezt ismétli nekünk: „Ti adjatok nekik enni.”*²⁰

*Ó, Istenünk, életünk forrása, köszönjük neked ajándékodat;
e kenyeret és bort a világ életéért.*

*Dicsőítő énekkel érkezünk lakomádra,
hogy kezünkbe vehessük Isten életajándékát.*

*Ezért dicsőítünk téged, Urunk. Ezért dicsőítünk téged, Urunk.*²¹

Menjetez mindannyan az Eucharisztiában jelenlevő Krisztus békéjével!
Továbbra is bízhattok Őbenne, mert Ő a béke és a kiengesztelődés kimeríthetetlen forrása.

Jegyzetek

1. XVI. Benedek pápa, *Sacramentum Caritatis*.
2. II. János Pál pápa, *Mane Nobiscum Domine*, 27.
3. Zsolt 87,7.
4. Lk 24,36.
5. 1Jn 1,3.
6. VI. Pál pápa beszéde az Egyesült Nemzetek Szövetségében, 1965. október 4.
7. 1Pt 2,4.
8. 1Pt 2,5.
9. Mt 28,20.
10. John A. Monaco, *Sacramentum Pacis: The Eucharist as the Sacrament of Peace*, Boston College of Theology and Ministry, 2017.
11. Zsolt 87,7.
12. Jn 17,18.
13. 2Kor 12,10.
14. MTörv 8,3.
15. Róm 15,17.
16. Mk 9,35.
17. Jn 13,15.
18. Ferenc pápa, *Evangelii Gaudium*, 37.
19. Pedro Arrupe, 1980, in John A Monaco, op. cit.
20. Ferenc pápa, *Evangelii Gaudium*, 49.
21. *Don de Dieu*. A Quebec-ben megrendezett 49. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus himnusza, Robert Lebel/Mario Jacques, Quebec, 2008.